

Előfizetési árak:

Égész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben,
hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

PÖLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

Provizorium mindhalálíg.

Pécs, 1898. július 29.

A helyzetet még mindig a kiegyezés kérdése dominálja s a megoldás módozatainak tarkabarka kombinációi röpködnek a levegőben, a mióta a Reichsrath berekesztése bebizonyította, hogy Thun gróf letett arról a szándékáról, a miről a magyar kormányt biztosította, hogy a kiegyezési javaslatokat a Reichsrathban legkésőbb szeptember hónapban tárgyalatni fogja.

Ezt a nagy zavart, az ide-oda kapcsolást az az egyetlen körülmény okozza, hogy mindenki, kormánypártiak és ellenzékiek egyaránt, legfőképen pedig az osztrák politikusok abban a meggyőződésben élnek, mikép Bánffy nem fogja követni a hatvanhetes törvény által előírt utat, hanem keresi az utakat és módokat, a melyekkel azt a törvényt megkerülni lehessen. Szolgálnak is neki erre nézve mindenféle tanácsesal, csak győzzön bennük válogatni.

Az első kombináció az volt, hogy a kereskedelmi és vámszövetség provizorium utján még egy esztendőre lesz meghosszabbítva, még pedig Ausztriára nézve a 14-ik §. segítségével, Bánffyt pedig az alól a kötelező ígérete alól, hogy a kiegyezés kérdésében sem újabb provizoriumot, sem a 14-ik §. alkalmazását nem fogja tűrni, lemondásának s újra kinevezésének komédiájával fogják feloldani.

Az egyenes utról való letérésnél csak az első lépés nehéz s amikor ezt az első lépést a fentiek szerint kisütötték, gyors egymásutánban jelezték a további lépéseket, a melyek alkotmányosságunk teljes felforgatására vezetnek. Mikor már beleérték magukat abba a tudatba, hogy egy évi újabb provizoriumot a 14-ik §. segítségével megkötni a törvény világos rendelkezése és kötelező kormánynyilatkozatok ellenére is lehetséges, tovább mentek egy lépéssel. Mert a tényleges viszonyokat teljesen félreismerné az, aki csak a legcsekélyebb reménységet is táplálná arra nézve, hogy az

osztrák viszonyok az újabb provizorium egy éve alatt annyira megváltozzanak, hogy a kiegyezési javaslatokat ott alkotmányos uton elfogadják; nagyon közelfekvő volt tehát a feltevés, hogy a kormányok egy esztendő múltán megint csak ott lesznek, ahol ma vannak s akkor újra előállna a taktikázás, a törvény- és alkotmánysértés szüksége, hogy az egyedül üdvözítő vám- és kereskedelmi szövetség további fenmaradását biztosíthassák. Ezt a veszedelmet elkerülendők, felvetették a *határidő nélkül való provizorium* eszméjét.

Érdekes erre nézve a kormánypárti „Pesti Hirlap“ következő elmékedése: „Főlemlítjük azt a szállongó hirt, hogy a magyar kormány már beleegyezett a határidő nélkül való provizoriumba aképen, hogy a provizorios status quo addig létesüljön, amíg az osztrák parlament csakugyan tárgyalhatja a javaslatokat. Erről lehet is szó, de egyelőre csak olyan formában, mint az osztrák kormány óhajta. A pozitívástól azonban távol áll. Beszélni róla akkor lesz ideje, a mikor szeptemberben bebizonyosodik, hogy az osztrák parlament még mindig munkaképtelen és ha a király akarja az ilyen egyezkedést. *Az bizonyos, hogy a kiegyezésnek valamely formája, illetőleg a szövetség főnmarad decemberen túl is még abban az esetben is, ha Ausztria nem egyezkedhetik.* A szövetséget főn fogja tartani Magyarország, de akkor változik a törvény . . .“

Eddig a „Pesti Hirlap“ közleménye, a mely nyílt lázítást foglal magában az eddig örök érvényűnek és megváltozhatatlannak hirdetett hatvanhetes törvény ellen. A szövetséget Magyarország főn fogja tartani, ha Ausztria nem egyezkedhetik is, bár tiltja a törvény, de akkor szét romboljuk az ennek utjában álló törvényt, hogy fentarhassuk a szövetséget, *ha a király akarja az ilyen egyezkedést.*

És még ezek a kormánypárti lapok merészkednek gunyolódva beszélni az osztrák alkotmányosság csődjéről! Hát kü-

lönb ennél a magyar alkotmányosság, ha a parlament kész az uralkodó egyetlen intézésére halomra rombolni az ország jogainak, szabadságának legerősebb biztosítékait? Az alkotmányosság legelemibb fogalma hozza magával, hogy a népképviselőt a nemzet akaratát juttassa kifejezésre; az alkotmány a nemzeti akarat befolyásának érvényesítésére s az egyoldalú uralkodói akarat érvényesülésének korlátozására tette a törvényhozás részesévé a népképviselőt, ennek tehát rendületlen szilárdsággal kell kitartania a nemzet részére biztosított jogok és szabadságok védelmében még a netán ellenkező uralkodói akarral szemben is.

Az olyan népképviselőt, a mely csak az uralkodó akaratát lesi s azt feltétlenül teljesíteni kész még akkor is, ha az fennálló törvénybe ütközik, az maga hamisítja meg az alkotmányt s egyszerű leplezője lesz az önkényuralomnak, mert hisz az abszolutizmus lényege is csak az uralkodói akaratnak feltétlen törvényalkotási és törvényváltoztatási hatályában áll.

De hát ez a legújabb közösügyes szabadelvű alkotmányossági prakszis: ha a kormány valamit keresztül akar vinni, a mire nézve a saját pártjában is aggályok merülnek fel, akkor egyszerűen utalnak arra, hogy az uralkodó akarja, tehát meglenni muszáj. Így rángatják bele folytonosan a koronát a napi politika kérdéseibe s takaróznak a királyi palástba, pedig a parlamenti felelős kormányforma egyik főelőnye gyanánt azt állítja oda a tudomány, hogy ebben a kormány fedezi a koronát is felelősségével.

Készséggel elismerjük, hogy a korona óhajta a közösség fentartását, de már azt határozottan ámitásnak kell jelezni, hogy a korona akkor sem állna el ez akaratának érvényesítésétől, ha a kormány kijelentené, hogy ez fennálló törvénybe ütközvén, abba a parlament bele nem mehet. Hasztalan tolják tehát előtérbe a koronát, a törvényt sértésért mégis a kormány a felelős, mert

Halló! Ki beszél? Halló! Ki beszél?
Megérkeztek a párisi sport-cipők
és a fehér atlasz-cipők!

Benczenleitner József

Pécs legrégebbi és legszolidabb cipő cége.

Földi halandó ha fáj a lábad,
Csak nálam végy cipőt.
Mert az én cipőmben minden elmúl,
Tyúkszem, daganat és körömbenövés.
Ha puhán akarsz járni izzadság nélkül,
Vedd meg a nálam található finom asbest-cipőbélést.

Ha bizton akarsz díjat nyerni,
Akármily legyen az, torna, futás, ugrás;
vagy kerékpárverseny. Ha messze akarsz gyalogni, vidékre vagy a Jakabhegyre,

Vedd meg a Benczenleitner üzletében a lelegegészségesebb párisi sportcipőt.

Ha végre mulatságra akarsz menni és Sikkes lakcipőre van szükséged, vagy ha menyasszonyoddal oltár elé van szándékod lépni. Akkor csak Benczenleitnerhez kell menned, hogy kiválogasd ott az olcsó fehér atlasz-cipőt.

Reggeli cipőkben nagy választék!

Minden nemű és színű valódi angol cipőfűzők, kenőcsök és lackok.

nem a népképviselőre támaszkodik az ország törvényes jogának védelmében, hanem az uralkodó akaratára támaszkodva erőszakolja a parlamentben a jogbiztosító törvény halomra döntését.

Ezen az uton haladva ne beszéljünk alkotmányosságról s ha már az uralkodói akarat egyszerű törvénybe iktatójának szegődik a parlament, hát mit teketóriázik Bánffy báró holmi határidő nélkül való provizoriumokkal, hiszen ugyanazzal a fáradsággal megváltoztathatná a törvényt úgy is, hogy a vám- és kereskedelmi szövetség Ausztriával felbonthatatlan s örök időkre szóló, s ha annak feltételeire nézve egyesség nem sikerül, eldönti a kérdést az uralkodó abszolút hatalommal, mint a kvótát. Akkor legalább ki lenne törölve a törvényből az a soha valóra nem váló nagy hazugság, hogy Magyarországnak joga van az önállósághoz legalább gazdasági téren.

Csak meg kell szavaztatni a három milliós többséget, az csak következetes lenne önmagához, ha megszavazná, hisz nem a nemzet bizalmából, hanem a kormány kegyéből ül a parlamentben.

Krivány Jánosné itthon.

— Saját tudósítónktól. —

Távirat (Főherceglak, jul. 29.): Kriványné gyermekeivel ma reggel Tusnádról Baánba szüleikhez érkezett. Állítólag Krivány is négy hét előtt fiával itt volt.

Ez a szűkszavú távirat egyelőre nyugvópont abban a nagy tragédiában, a melyet Krivány János negyedmillió sikkasztási ügye képez.

Az aradmegyei árvapénznek elsikkasztója valahol Amerika, vagy talán Afrika felé jár. A vizsgálat a sikkasztás ügyében nagyjából már befejeztetett s konstatálták is, hogy a negyedmillió elsikkasztott összeg napról-napra, minden újabb vizsgálat alkalmával növekszik s növekedni fog s majd egyszer csak eléri a

télmilliót is. Vannak továbbá bűnbakok is már; nemcsak olyanok, kiket az ellenőrzés elhanyagolása terhel, de olyanok is, kik bűnrészességgel vannak vádolva s már a börtönben is ülnek. S végül a sikkasztó felesége, gyermekeivel együtt haza jött a szüleikhez, elhagyta Aradot, a hová — legalább úgy fogadta meg — soha sem teszi be a lábát többé.

Krivány Jánosné baranyamegyei születésű, Purmann József, nyugalmazott baranya-baáni körjegyző leánya. Krivány János második férje neki, valamint ő is Kriváynak második felesége.

Krivány János ezelőtt tizenöt évvel ismerkedett meg Purmann Alojziával, a ki már akkor özvegyasszony volt. Első férje gazdag bácskai földbirtokos volt, ki után a fiatal özvegyre szép örökség maradt. Ott lakott Bács-Mileticsen, a hol épen Krivány János is gyakornokoskodott a postamesternél, mert postás akart lenni. Bár már ekkor volt hivatala, de csak 700 frtos fizetésű árvaszéki könyvvezetőség, miből bizony szűkecskén élt a feleségével, Vaszil Mariskával.

Krivány első felesége, a megyei várnagy leánya, szegény leány volt. Ugy látszik, a házasság alapjául szolgáló szerelmet az egyszerű, néha nélkülözéseket is hozó élet, különösen Krivány részéről, csakhamar megszüntette mert mikor megismerkedett Purmann Alojziával, a gazdag fiatal özvegygyel, csakhamar arra gondolt, hogy első feleségétől elválék és elveszi az özvegyet. S bár az asszony nem akart beleegyezni a válásba, végre is rávette erre Krivány és jövőjét pénzbeli adományjal biztosítván, megindították együttesen a válópert. Hogy gyorsabban menjen a válás — bár nagy költséggel — Marosvásárhelyen, erdélyi szisztéma szerint indították meg a válópert és három hét alatt Krivány János szabad ember volt. Ujra házasodhatott. És meg is házasodott 1884-ben s az esküvőt követő napon már a gölya is bekopogtatott az új párnál.

Krivány Jánosnak ez új házasságával kezdődött el a szerencséje. Felesége vagyonából előkelő háztartást rendezhetett be s így aztán szerepelni és hivatalában is emelkedni kezdett. Rövid tizennégy év alatt aztán eljutott oda, hogy dúsgazdag ember, előkelő személyiség lett; feleségével boldog családi életet élt, öt gyermeknek volt atyja s ekkor — ekkor kitűnt róla, hogy sikkasztó, nem közönséges, hanem az elsőrangúak közül való s a

tizennégy év alatt a sikkasztott árvapénzek képezték minden szerencséjének alapját.

Krivány Jánosné Tusnád fürdőben volt gyermekeivel, mikor Purmann József pénzügyi titkár, Kriványné bátyja, elsőnek vitte meg a sikkasztásról szóló hírt az asszonynak.

Azután megkezdődött az asszonyra nézve a Kálvária-járás. Először is mindent lefoglaltak házukban, nyaralójukban a biztosítási végrehajtást vezető közegek. Azután házkutatást tartottak Kriványéknál, majd az asszonynak a vizsgálóbíró előtt kellett megjelennie.

És a mi megaláztatás, a mi fájdalmas szégyen érheti a nő lelkét, azt Kriványné mind végigszenvedte.

Más nőnek ugyan még nagyobb csapást is szokott hozni az ily tragédia, mert ritka feleség az, ki ne tudná férje tetteit, ne lenne részes annak cselekedeteiben s így a bűnrészesség vádja ne érhetné. De Kriványné ezt elkerülte. Kihallgatta a vizsgálóbíró és aztán az asszony ismét kimehetett Tusnádra, abba a fényes villába, hol már semmi sem volt az övé, semmi sem a gyermekeié. Neki nem maradt más, csak az a — mostani dúsgazdagságukhoz viszonyítva csekély — vagyon, a mit ő hozományképp vitt az urához. A mi alapját képezte Krivány János későbbi boldogulásának; annak a boldogulásnak, a minek ma a negyedmillió sikkasztás adja meg az értelmét.

És Krivány Jánosné elkívánczolt abból a fényes, de üres tusnádi nyaralóból. El, távol, messze a várostól, hol ura oldalán nagyuri, kényelmes életet élt s hol ma Krivány János nevét úgy emlegetik, mint a legfurfangosabb, legmegrögzöttebb sikkasztóét. S ha már a jó, a fényes élet elmúlt; ha már ismét özvegy maradt, mert urát egy világrész választja el tőle, legalább az öt apátlan gyermek jövőjének él és megvonul valahol. A hol csendben, békén élhet; hol csak az emlékek keresik fel s nem zaklatják az emberek.

S hol találná fel másutt a csendet, a nyugalmat, mint a szülei házában?

S eljött a szüleikhez, a gyermekeivel együtt, hogy itt pihenjen meg, itt vonuljon el a világtól, itt feledje azt a tragédiát, melynek főhőse az ő férje, az ő gyermekeinek atyja volt.

Ime — rövid vonásokban is — ennyit jelent az a pár szavú távirat, a mely jelenti, hogy Kriványné ma, gyermekeivel, szüleikhez Baánba érkezett! . . .

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A kiadó szoba.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

— Itt van kérem a kiadó szoba?

Ezt az udvarias kérdést egy kifogástalanul öltözött, szelid képű fiatal ember intézi ahhoz az esetlen formájú cselédleányhoz, aki egy harmademeleti lakás előszobájának ajtajában találja magát ezzel az idegen ural szemközt.

A bárgyu leány azzal fogadja az intelligens kinézésű fiatal embert, hogy igenis jó helyen jár, a kiadó szoba tényleg itt van és azonnal hívja a nagyságát.

A szobanéző fiatal embernek azalatt alkalma nyilik az előszobában kissé körültekinteni. Szemügyre veszi a falakon függő, izlés-telenül elrendezett fakó arcképek sokaságát, egykedvűen konstatálja, hogy az előszoba szűkhosszúságát semmiféle szőnyeg sem fűdi és rögtön szemébe ötlék a csonkalábu rozoga vaságy, amely nagy szerényen az előszoba egyik szögletében húzza meg magát. Ezek mind olyan körülmények, melyek amellettt bizonyítanak, hogy a lakást valamely szerény viszonyok között élő család bírja bérbe. A szobát kereső fiatal ember egyébiránt ezzel azonnal tisztába jutott, mihelyt ide a lábát

betette, hisz' nagy a tapasztalata e tekintetben, tudj' Isten hányadik helyen jár ma már. Közben megérkezik a belső szobából a ház asszonya is és a kifogástalanul öltözött uri ember most már ennek ismétli a cselédnek mondott szavakat. A háziasszony készséggel tesz eleget az idegen látogató kíváncsalmának s egy meglehetősen csinosan berendezett udvari szobába vezeti, nyájas előzékenységgel helylyel kínálja meg őt a kiadó szobában. Fácánffy ur köszönettel fogadja a széket és rátér látogatása tulajdonképeni céljára. Először is megelégedését fejezi ki a szoba izléses, szép berendezése fölött, azután annak ára iránt bátorodik érdeklődni. A háziasszony nagy bőbeszédűséggel ott kezdi, hogy a szobában eddig is csupa intelligens uri emberek laktak, kik úgy érezték magukat nála, akár csak saját édes anyjuknál odahaza. Ez mind igen szép dolog, mondja rá Fácánffy úr és bocsánatot kér, hogy alkalmatlankodott. A lakást nagyon valószínűleg kibérel, ezt azonban együttesen teszi meg kollegájával, ki ma délután 5 órakor jön haza hivatalból és addig kéri a nagysága türelmét. Ezzel illedelmesen ajánlja magát a ház asszonyának és eltávozik.

A lépcsőkön órájára tekint és boszusan konstatálja, hogy az idő még csak három órára jár.

Határozott okai vannak, hogy rendes lakásán napközben ne mutogassa magát, haza tehát még nem mehet. Kávéházba még ke-

vésbé sem, mert erre a hónap végén nem futja, az időt pedig akárhogy, de okvetlenül agyon kell ütnie, ha csak nem akar ebben a dermesztő hidegben sétakörutat tenni, mi ugyan csak nem valami nagy élvezet. Fácánffy úr déli egy órától ugyanis szabad, mert csak eddig tart hivatalos elfoglaltsága, kettő vagy fél három lesz, mire az ebéddel végez, ettől fogva a nyakába veszi a fővárost. Eredeti ötlete támadt Fácánffy úrnak, mikép lehet az unalmas délutánt kellemesen szórakozva eltölteni anélkül, hogy az neki pénzébe kerüljön. Most épen egy cifra bérpalota kapuja előtt találjuk őt, amint mohón olvassa a kiadó szobákról szóló hirdető cédulákat. Fácánffy úrnak itt különösen bő választéka van a szobákban. A hatalmas bérház mind a négy emeletére jut kettő-három ezekből a cédulából. De Fácánffy ur kiméli lábait és csak néhányat vesz az első és második emeletek ama bizonyos ajtószámaiból kézelője fehér lapján előjegyzésbe.

Az első emeleten Fácánffy urat egy takaros szobaleány fogadja, a kinek — mint-hogy a nagysága épen nincs idehaza — megbízása van az esetleges, szobát kereső urakkal ár és minden tekintetben direkt tárgyalásokba bocsátkozni. Fácánffy úr itt nem is vonakodik a csinos szobacicus ebbeli föl-szólítását visszautasítani.

Tessék csak kérem jobbra — jobbra! És egy jobboldali szoba ajtaját fölnyitja; Fá-

Hirek.

Pécs, 1898. július 29.

Fürdői levél.

Négy hete már kedves szerkesztő ur, hogy itt tengerifürdőzünk a kukoricaföldek közt. Végtelenül unatkozunk, pedig atyus már Cooper összes regényeit megvette. De mi haszna, ha mi unalmunkban ládászámra faljuk a hajmeresztőbbnél hajmeresztőbb történeteket.

Anyus, aki különben is ijedős természetű, mióta a Börharisnyát és a Betyárokat kiolvasta, valósággal beteg. Mindig Rózsa Sándorékkal álmodik, s ha éjjel a kutya elvakkantja magát, már is föl ijed.

— Jönnek a zsványok — mondja.

Hiába vigasztalom azzal, hogy a rablók a hölgyekkel mindig gavallérosan szoktak bánni; legfőleg csak barátságosan rácuppantanak az orcájára, s aztán odébb állnak.

— Belehalnék, ha egy olyan véres kezű zsvány megcsókolna — mondta anyus.

— Mások sem haltak bele — jegyeztem meg én.

Anyus összeborzongott a takaró alatt, én meg nevettem.

— Pompás kalandocska volna igazán — kockáztattam meg én. Mit szólnál hozzá anyus.

— Ne is beszélj, te gonosz nyelvű lány, mert mindjárt elájulok . . . Nem jó az ördögöt a falra festeni, mert megjelen — tette aztán hozzá fogvacogva.

Alig mondta ki anyus az utolsó szót, az ablak alatt nagy lárma hallatszott.

— Szent Isten, jönnek a zsványok — rebegte anyus keresztet hányva magára és a takaró alá bujt.

Főlöleges is volna talán mondanom, hogy nem a zsványok jöttek, hanem három legény. Suta Kappan Pétör gazd'uramnak a katonasorban levő fia két pajtásával.

Vállaikon át fogódtak össze, hogy legalább is oly szilárdan álljanak a lábukon, mint a hármasszövetség. Daloltak. A verset maguk csinálhatták, mert nem igen csengenek össze a rimek.

Mind közelebb értek az ablakunkhoz. Ott megálltak és ha jól hallottam, összesugtak.

— Mit akarnak a három legények? — gondoltam magamban.

cánffy úr nem állja meg, hogy egyet-kettőt ne csipjen a szobaleány pirosposzsgás arcán; megakadályozza őt az érkező szakácsné, aki ezalatt igen kíváncsivá lett, vajjon mit tárgyal oly hosszasan a szobaleány odabenn ezzel az úrral. Fácánffy urat kellemetlenül érinti a szakácsné hirtelen megjelenése és távozásra gondol, mert nincs szüksége épen most tanura. Udvariasan bucsut vesz a két nőcselédétől és azzal a kifogással távozik, hogy minden megfelelne, csak kissé szűk neki a szoba, mert zongoráját is ide akarta fölállítani.

Másodiknak e házban ugyancsak az első emeleten a 14. sz. lakás van közeljén előjegyezve. Ide is becsönget.

Az előszoba ajtaját itt egy éltes uri asszony tárja föl Fácánffy úr előtt; ebben a percben a szobák egyikéből egy szép fiatal leány dugja ki rózsás arcát az ajtón, ki ezt mindannyiszor megteszi, a hány izben csak a villamos csengő erős hangja szólal meg az előszobában. A kisasszony ez esetben is kíváncsi az érkezőre és a midőn látja, hogy az egy csinos külsejű fiatal ember, ki valószínűleg lakásügyben kereste őket, becsukja maga után a szobaajtót. Édes anyja ezalatt nagyban mentegetőzik és egy kis elnézést kér azért, hogy e pillanatban nem láthatja urasága a szobát, mert azt épen szellőztetik, takarítják. Ez azonban csak egy rövid tíz percet vesz még igénybe, addig pedig szívesen látja az ő privát lakásában.

Fácánffy úr kész örömmel fogadta el az öt megtisztelő meghívást és a háziasszony által

Mindjárt megtudtam. Sejtje-e szerkesztő ur? Ugye nem?

No hát tudja meg, — a három legények éjjeli zenét adtak nekem. Éjjeli zenét Harkányban és három legények! Melyik pécsi lány részesült ilyen kitüntetésben?

De hallgassa csak meg, hogy szól a nóta. Hogy kiérzik belőle a célzás?

Szép kisasszony kérem, álljon meg egy szóra, Hallgasson meg engem, mondani valóm van, Ugy esett a sorja, visznek katonának, De jót tenne vélem

Szép kisasszony, hogyha három évet várna.

Hej, hogyha énhozzám igaz szívvél vóna, Szép kisasszony, akkó arany dóga vóna. Két ölelő karom lenne a párnája, Ringó nyoszolyája.

Van az én apámnak akácós tanyája.

Szép kisasszony kérem, maradjon itt nálunk,

Van az ablakunkba rozmaring virágunk,

Öreg szülém fogja ágyát vetegetni.

Ott a nagy városban

Nem tünnek az urak igazán szeretni.

Mikor bevégezték a nótát, csöndesen elkotródtak. A ház végénél megint megálltak. Fölkeltem, s a leeresztett zsalunál hallgatóztam.

— Nem való az olyan finyás dáma parasztembernek — mondta az egyik legény. Nem tud az dógozni.

— Nem is engedném — telelte a Suta Kappan-gyerök, majd nagyot káromkodott. Minek is lettem én paraszt!

— Valami nagyon szép lehet a képes fele ugye — kérdezte a másik legény.

— Szebb még a gyüdi Máriánál is.

Hallott már ilyent szerkesztő úr? Engem dicsért így a legény, az én szépségemet . . . Nem vagyok hiu csöppet sem, de . . . de azóta határozottan érdeklődöm a Suta Kappangyerekek iránt, sőt ma már majdnem szóba is álltunk. Szénát hányt a legény. A szénailat odacsalt a kazalhoz. Szükségesnek tartom a meghatározottabban kijelenteni, nehogy szerkesztő ur félre magyarázza, hogy csupán a szénailat csalt oda. Egy idő óta ugyanis rajongok a szénailatért.

Tehát odamentem a kazalhoz. Ott megálltam. A legény megbillentette a kalapját és félénken köszönt, én bölintottam a fejemmel és barátságosan viszonztam az üdvözlést. A

vezetett ama szoba ajtaján kopog be, a melyből néhány perc előtt az a szép női fej kandikált ki. Az a szép női fej Gizella kisasszonyé, a háziasszony egyetlen leányáé, ki nek azonnal bemutatta magát Fácánffy úr, aki most azt hiszi, hogy elérte célját. Fácánffy úr rendkívül ügyes társalgó és a házikisasszonyt igen kellemesen mulattatja. Társadalmi kérdésekben szellemes vitába bocsátkozik a művelt leánnyal, irodalmi, művészeti eseményekben szenzációs információkkal szolgál, jártassággal bír a francia, némileg az angol nyelvben is, bő értesülései vannak minden világra szóló esemény felől, teljesen au fait a színházi dolgokban, szép zeneismeretei is vannak, szóval a kisasszony igen jól érzi magát Fácánffy úr társaságában és hasonlóan Fácánffy úr is a jól fűtött ebédlőben Gizella kisasszonnyal szemközt. Közben egy új zene-művet ledez föl Fácánffy úr a zongorán és megkérdezi, vajjon ki a kisasszony rendes partnere a négykezesnél. Gizella kisasszony azzal válaszol, hogy unokanővérevel szokta rendszerint a művet együtt játszani, de sajnos, ritkán jönnek csak össze. A másik percben már Fácánffy úr ül együtt Gizella kisasszonnyal a zongora előtt és bámulatos rutinnal kezeli mind a kettőt ezt a szalonhangszert a háziasszony nagy öröme, ki igen sok dicséretes tulajdonságot fedezett föl Fácánffy úrban a rövid felőra alatt, amit méltányol is. Kisvártatva a szobaleány fehér asztalkendőt borít az ebédlő asztalára. Fácánffy önkéntelenül a gyomrára gondol, de azért úgy tesz, mintha

legény rám nézett és én ő rá. Látszott rajta, hogy mondani szeretne valamit. Már a száját is kinyitotta félig.

De azért nem szólt. Nagyot sóhajtott és nagy buzgalommal kezdte újra a szénát hányni. Időnkint azonban észrevettem, hogy mohón pislantott rám.

Szerkesztő ur, fogadni mernék rá, hogy ez a legény sohasem fog megházasodni.

Böske.

Napirend 1898. július 30-án.

Naptár: szombat, jul. 30. — Róm.-kath.: Abdán. — Prot.: Judit. — Görög-kel.: (jul. 18.) Emilián. — Zsidó: S. Waetchen. — Nap kél 4 óra 20 perckor; nyugszik 7 óra 20 perckor. — Hold kél 5 óra 25 perckor délután; nyugszik éjjél után 29 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 20 Celsius fok meleg; légnomás 745. — Kilitás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: bősülyedés, zivatarok, helyenként csapadék várható.

— **(Királyi kitüntetés.)** Lovag Blaschek József, altábornagynak, a budapesti IV-ik hadtest parancsnokságánál, ötvenedik szolgálati évének betöltése alkalmából a király a Lipót-rend középkeresztjét adományozta.

— **(A kereskedelmi iskolai tanárok)** az egész országból összegyűltek a múlt hónap elején Késmárkon, a hol szakismereteik gyarapítása céljából, saját kebelükből választott előadók ismertetései alapján iparkodtak ismereteiket lehetőleg gyarapítani. Mint annak idején felemlítettük, Pécsről Kondor Béla felső kereskedelmi iskolai igazgató vett részt ezen az országos kurzuson, a melyről ma érkezett vissza, dacára annak, hogy a tanfolyam csak a jövő hó tizenötödikén ér véget, hogy a vezetése alatt álló két intézettel járó hivatalos ügyek fennakadást ne szenvedjenek. Összesen negyvenkét tanár volt Késmárkon, többen családjukkal együtt, mert az egészséges, szép fekvésű város egyszersmind kellemes üdülő helyül is szolgált. A tanfolyamban részt vett tanárok között igen soknak országosan ismert neve van a szaktudományok körébe vágó jeles munkálataik következtében és nagyobbára ezek szerepeltek előadókként. Kondor Béla a

észre sem venné a különös figyelmet. Csak akkor fejezi ki határtalan köszönetét a háziasszonynak a meglepetésért, mikor a szobaleányt három csésze csokoládéval pillantja meg az ajtóküszöbön. Rösteli, hogy ennyire terhére van önagyságának. Ő különben is rövid ideje, hogy megebédelt és valóban nem volt érdemes az ő csekélyége miatt . . .

De azért ő nagyságának nem kerül valami nagy erőfeszítésbe Fácánffy arra birni, hogy foglaljon helyet az asztalnál, és Fácánffy ur némi szerénykedés után elfogadja a háziasszony uzsonnáját. Időközben beesteledik. Az ebédlő diszes lámpája már jó ideje meg van gyújtva és a kellemes látogatónak csak most jut eszébe hirtelen tisztelgésének tulajdonképeni célja. Meglepő hirtelenséggel csap át Csillag Teréz legujabb alakításáról a dologra és arra kéri a háziasszonyt, hogy miután már este van, engedjék meg neki a szobát holnap világos nappal megtekinteni, ma különben sem akar tovább alkalmatlankodni. Azzal téli kabátja után nyul és előkelő meghajlással ismételtén bocsánatot kérve alkalmatlankodásáért, kézcsokkal udvariasan elbucszuk.

A háziasszony kész örömet adja beleegyezését Fácánffy ur kérésébe és hozzáteszi, hogy holnap minden bizonynyal elvárják. Sőt Gizella kisasszony is utána kiáltja:

— Elvárjuk!

Fácánffy ur pedig felgyüri kabátja galérját és sietős léptekkel távozik a kapun, arra gondolva: vajjon akad-e holnap is ilyen kiadó szobára. **Révész Lajos.**

biztosító társaság könyvelési módjairól tartott nagy ismeretkörre valló előadásokat, melyért társai a legnagyobb elismerés mellett mondtak köszönetet s a tanulmányok befejezte után szórakozással töltött időben is egyik közkedveltségű tagja volt a tanárok társaságának.

— **(Kis katonák gyakorlata.)**

Mint értesülünk, a Ludovica-akadémia alsóbb osztálybeli növendékei tegnap érkeztek a budapest-pécsi vasut hidegkut-gyönki állomására, melynek környékén terepfelvételi gyakorlatokat fognak végezni. A felsőbb osztálybeliek már visszatértek tanulmányutjukból Budapestre, honnét csapatszolgálatra lettek szétosztva különböző honvédezzredekhez.

— **(Ünnepnapok.)**

A jövő hónap egész sorát hozza reánk az ünnepeknek. Van ezek közt egyházi ünnep, kegyeleti ünnep, hazafias és nagy ünnep is. Mindjárt hétfőn lesz Vasas szent Péter napja, mely sok helyen nevezetes bucsu-nap. Pénteken Havi Boldogasszony napja lesz, melyet Pécsen is bucsuval ünnepelek meg a havihegyi kápolnában. Az augusztus 14-ére eső vasárnapkal kezdődő hét pedig épen négy ünnepnapot foglal magában. Vasárnap után hétfőn lesz Nagy-Boldogasszony ünnepe; szombaton Szt. István király napja s erre ismét a vasárnap jön. Közben, Ilona napján, 18-án lesz a király születésnapja; 25-én Lajos király napján Kossuth Lajos nevenapja. Előtte való nap Bertalan apostol napján lesz évfordulója a híres Bertalan-éjnek. Augusztus 27-én Kalazanti Józsefnek, a kegyes tanítórend alapítójának emlékét ülik meg a templomokban s végül 28-án Ágoston napja lesz, a mikor is az Ágoston-templom bucsuját tartják. Így hát a jövő hónap valóban az ünnepek hónapja lesz.

— **(Országos vásár.)** Holnapután (vasárnap) kezdődik nyári országos vásárunk, az ugynevezett haviboldogasszonyi vásár. A vásárt a budaikülvárosi vásártéren tartják meg s az, mint minden nyári vásár, igen látogatottnak ígérkezik.

— **(Halálozás.)** Zánkay Zsigmond, nyugalmazott számvevő, életének 87-ik évében, meghalt Kaposvárott. Az elhunytban Zánkay Aladár, pécsi kir. járásbíró és Zánkay Lajos, pécsi kir. törvényszéki irodaigazgató, édes atyjukat gyászolják. Az elhunyt temetése ma délután volt Kaposvárott impozáns részvét mellett.

— **(Pályázatok.)** A kaposvári kir. törvényszéknél egy albirói állás van üresedésben. Pályázatok két hét alatt adandók be a kaposvári törvényszék elnökéhez. — A szegvárdi kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségénél számtizti állásra pályázni lehet két hét alatt. — A dunaföldvári kir. járásbírósnál irnoki állás van üresedésben. Kérvények jövő hó 25-ig adandók be a szegvárdi kir. törvényszék elnökéhez.

— **(A kamarák és az iparfelügyelők.)** A kereskedelemügyi minisztertől leirat érkezett a pécsi kereskedelmi és iparkamarához, melyben a kir. iparfelügyelőkhez intézett rendeletét közli a következőkben: »Az iparfelügyelők működésének és a kereskedelmi és iparkamarák hivatásának több tekintetben azonos célok jelölnek irányt. E körülmény következtében az ország ipari érdekei megkövetelik, hogy a kir. iparfelügyelők működése és az utóbbiak tevékenysége az ügyek természetéhez

képest bizonyos összhangba hozassék és az iparfelügyelők, valamint a kereskedelmi és iparkamarák között minél szorosabb érintkezési pontok létesüljenek. Felhivom ennél fogva címet, hogy lehető sűrű érintkezést tartson fel a kerületek kereskedelmi és iparkamaráival és mindazon ügyekben, midőn azok természetéből folyólag célirányosnak mutatkozik, az illető kamara elnökségével, illetve titkárával lehetőleg lépjen érintkezésbe s tanácsát, véleményét kikérve, hasson oda, hogy az iparügyek terén kifejtendő tevékenységének az illető kereskedelmi és iparkamarákkal való kölcsönös és összhangban levő érintkezés is alapját képezze.»

— **(Egy kis csillagászat.)** Hétfőn kezdődik augusztus hó, a nyárutó hava. E hó elsején a nap 4 óra 22 perckor kél és 7 óra 17 perckor nyugszik, tehát ekkor a nap hossza 14 óra 55 percet tesz ki; augusztus 31-én pedig a nap már 5 óra 2 perckor kél és 6 óra 25 perckor nyugszik le, vagyis ekkor 13 óra 23 perc lesz a nap hossza. Így hát a nappal a jövő hóban épen másfél órával és két perccel rövidül meg. Holdtölte 2-án 5 óra 29 perckor reggel lesz; utolsó negyed 9-én 7 óra 13 perckor reggel; ujhold 17-én 11 óra 35 perckor reggel; első negyed 24-én 9 óra 32 perckor este és holdtölte 31-én 1 óra 51 perckor délután. Hold lesz a földtávolban 13-án 5 órakor reggel; a földközélt 29-én 2 órakor éjjel. A Nap 22-én 9 óra 43 perckor a szűz jegybe lép.

— **(Kizsebelt leányzó.)** Nagy Katalin, szabolcsbányai leány ma reggel bejött Pécsre és itt a piacon hamarosan túladott, még pedig elég jó áron, két pár libán. A pénzt a zsebébe tévén, megindult, hogy majd a »Békák«-nál bevásárlásokat tesz. Közben azonban a kispiacon is átnézett, a hol aztán eszébe jutott, hogy meg kellene olvasnia a pénzt, hogy ahhoz képest tegye meg vásárlásait. A mikor azonban a zsebébe nyult, nagy rémületére azt tapasztalta, hogy pénzes tárcáját nem találja sehol. Hiába kutatta össze a zsebeit és csapott lármát, kérdezte fűtől-fától, hogy nem látták-e a tolvajt, a ki a pénzt kilopta zsebéből, a tárca bizony nem került meg. A kárvallott leány erre a rendőrségre futott s bejelentette az esetet, de hát ott se tudtak rajta segíteni. Mert hogy ki lehetett az ügyes zsebtolvaj, azt még csak nem is gyanítják.

— **(Névmagyarosítások.)** Fiser (Fischer) Ignác, pincehelyi illetőségű, dombovári lakos, vezetéknevét Halászra, — Baumgarten Károly, bölcseki illetőségű, budapesti lakos, vezetéknevét Balogra változtatta, belügyminiszteri engedély folytán.

— **(Uj anyakönyvvezető.)** A m. kir. belügyminiszter Baranyavármegyében a bikali anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető-helyettesé Becht Henrik ág. ev. tanítót nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbizta.

— **(Tilos a gépirás.)** Egy felvetett kérdés alkalmából az igazságügyminiszter kijelentette, hogy az írógép használata a közjegyzői okiratok felvételénél mellőzendő. Az 1874. XXXV. t.-cikk nem tartalmaz ugyan rendelkezést afelől, hogy az írás milyen anyag-

ból készült írószerezrel eszközöndő, de a dolog természetéből folyik, hogy a közjegyzői okiratnak oly anyaggal kell íratni, mely nemcsak a papirosra tapad, hanem a papirosba is behatol olyképp, hogy az írás feltűnés nélkül a papirosról ne legyen eltávolítható. Ezért bár a törvény kifejezetten nem tiltja, írónnal sem engedhető meg a közjegyzői okirat felvétele. Az írógép alkalmazásánál is oly festőanyaggal eszközöltetik az írás, mely a papirosról könnyűszerrel, alig észrevehetőleg eltávolítható s alaposan lehet attól tartani, hogy ez okból a bíróság az írógéppel fölvetett közjegyzői okiratokat nem fogja hitelesnek elismerni. Ehhez járul, hogy az írógép használatánál nagyon sok íráshiba fordul elő, melyeknek az 1874. évi XXXV. t.-c. 65. §-ának második bekezdésében előírt módon való utólagos helyreigazítása annyi időt vesz igénybe, hogy közjegyzői okiratok felvételénél a gépirás alkalmazása alig járna kellő eredménnyel.

— **(Az esernyő.)** Szinte hagyományos dolog már a képes lapokban a professorokat örökös esernyővel kezükben ábrázolni s tömördek adoma szól róluk és esernyőjükről. A napokban két pécsi professor érkezett vissza nyári üdüléséből és a mint találkoztak, az egyik panaszkodva mondja kollegájának, hogy utközben elhagyta valahol az esernyőjét. Én pedig, — feleli a másik, — elindultam egy esernyővel hazulról és visszaérkeztem — *ket-tővel.*

— **(A cigaretta veszedelme.)** Tulajdonképp nem a cigaretta veszedelméről, hanem arról van szó, hogy a cigaretta a mi veszedelmünk. Mert ki akarják ugyan üldözni, de csak azért, mert kárt tesz bennünk. Ő kezdte a dolgot, megérdemli tehát a büntetést. Nem a tüdő, sem a gége védelmezői szólnak föl ellene, hanem az agyvelőnkéi. Nem hektikások leszünk tőle, hanem paralitikusok. Ez pedig komoly dolog, mert ha a cigaretta már el is sorvasztja a gégenket és megrontja a tüdönket, ha tönkre is teszi a nyelvünket és megmérgezi a gyomrunkat, ha el is pusztítja a szívrünkét és meggyöngíti a szemünket, még mindig maradt néhány szervünk, amelyet megkimélt. Ha azonban most egyik legszükségesebb szervünknek, az agyvelőnek is nekitámad, akkor igazán kíváncsiak vagyunk rá, hogy az ember miért cigarettázik, mikor pipálhat is. Garrison A. H., newyorki pszichiater derítette ki a cigarettának ezt a főbűnét. Vajjon nem cigarettázott-e nagyon sokat az érdemes tudós? De nemcsak ő maga, hanem tudóstársai is, akiket anketbe gyűjtött, az agyvelő veszedelmének mondják a cigarettát. Van olyan, aki a büntettek elszaporodása és az általános elcigarettásodás között összefüggést lát. A cigarettázástól nemcsak hülyévé, hanem zsi-ványnyá is lehet az ember. Különösen, ha az ember korán kezdi a cigarettázást. Mert akkor rendesen lopnia kell a krajcárt, hogy cigarettát vehessen. Garisson nem ezt az összefüggést látja a lopás és a cigarettázás közt, hanem azt, hogy a szivarkától megzavarodik az ember elméje. És meggyöngül tőle a normális erő. Minden cigaretta egy lépés az örülés felé. Van olyan ember, a kinek nem is sok lépcsőt kell járnia, hogy a bolondok házába jusson. Csak naponkint néhány cigarettát kell szivnia. Ugy lehet azonban, hogy a cigarettá-

zás nem annyira őrjít, mint hogy már maga is őrültség. Nem bolondság-e cigarettát szívni, mikor szivart és pipát lehet szívni? Ami nagyobb is, több is, jobb is. A newyorki tudós véleménye alapján Jowa és Tenesse államok már el is tiltották a cigarettázást.

— **(Meglőtt leány.)** Véletlen bal esetet okozott ma egy fiatal legény vigyázatlansága. *Kummert Mátyás* a szőlőben flóbertpuskával lövöldözött a verebekre, miközben nem figyelt arra, nem jár-e valaki a közelben. Pedig éppen akkor ment arra az uton *Markos Anna* cselédleány, a kit egy lövés a karján talált. Szerencsére, csak egyetlen szem sörét furódott a leány bal karjába s így sérülése nem veszedelmes.

— **(Nyomtatás — katonákkal.)** A nagy hadgyakorlatra erősen és lázasan készülődnek katonáék. Minden egyes mozdulatot most künn tanulnak be, a szabad térségeken Itt azonban a gazda nagyban végzi sürgős, nyári munkáját, mely szintén nem tűr halasztást. Bekötött szemü ló nyomtatja a buzát. Természetesen lassabban megy a dolog, mintha gép venné ki a kalászból az acélos szemet. András gazda vigyáz hűségesen a munkára. Történik azonban, hogy az ott gyakorlatozó katonaság azt a vezényszót kapja, hogy a nyomtatás helyén menjen keresztül. Által is rugtat rajta két század katonaság. Erős, kemény lépésekkel. András bácsi hosszan elnézi a legényeket. majd mikor már elhaladtak, megszólal magában:

— Jó vóna, ha még egy ezred menne keresztül rajta. Ugy legalább hamarabb kész lennék!

Legszebb brilláns és gyémánt ókszerek, uri és női aranyláncok, legszebb és legfinomabb arany és ezüst órák, ezüst evőkészletek és disztárgyak finom arany karlancok és jeggyűrűk, uri, női gyűrűk, brilláns, opál, korall és granát nyakfűzerek, francia szalon, iroda és ébresztő órák, előnyösen diszes kiállításban csakis

Schönwald Imrénél

Pécsett

szerezhetők be.

Valódi berndornfi chinaezüst és párisi christofle féle ezüst étszerek és disztárgyak gyári árák mellett.

VASUTI MENETREND.

PÉCSRŐL INDUL:

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:30
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	8:48	12:12	3:40	12:07
(B.-Szt.Lőrinczről B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:15, v. v. 3:46)				
<i>Uj-Dombovár</i> érk.	9:57	1:32	5:01	1:57
Kaposvár felé ind. gy. v. 10:08, sz. v. 1:56, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15) (Báttaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)				
<i>Uj-Dombovárról</i> ind. 10:04	2:32	5:21	2:56	
<i>Budapestre</i> k. p. u. é.	1:25	8:00	8:35	8:20
		V. v.	Sz. v.	
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:29	6:34		
<i>B.-Szt.-Lőrincz</i>	9:04	7:11		
<i>Barcs</i>	10:51	8:55		
<i>N.-Kanizsa</i>	1:29	11:41		
<i>Bécs</i>	8:50	8:52		

	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:35	12:14	4:20	8:18
<i>Üszögh</i>	5:50	12:25	4:34	8:30
<i>Villány</i> érk.	6:39	1:10	5:24	9:18
(Mohács felé sz. v. 7:00 v. v. 10:35 sz. v. 1:55 sz. v. 9:51)				
Mohács érk.	7:44	11:35	2:39	12:35
Hajó közl. lefelé ind. reggel 8:30, fölfelé este 7:00				
<i>Villány</i> ind.	6:49	1:17	5:31	9:23
<i>Eszék</i>	8:08	2:25	6:44	10:40

PÉCSRE ÉRKEZIK:

	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Budapestről ind.	8:30	7:15	8:00	3:00
<i>Uj-Dombovára</i> érk.	1:52	10:03	1:30	6:21
	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Kaposvárról ind.	1:21	4:11	8:52	1:03
<i>Uj-Dombovára</i> érk.	2:26	4:46	9:52	2:07
Báttaszékről ind. tv. sz. sz. 9:52				9:53
Dombovára érkezik	1:40			12:55

Művészet, irodalom.

○ Az orsz. m. kir. szinművészeti akadémia 1898/99. tanévére a beiratkozások f. évi szeptember hó 9-, 10-, és 11-ik napjain (d. u. 3—5 óráig) lesznek; a felvételi vizsgálat pedig szeptember hó 12-én fog megtartatni. A szinművészeti akadémia tanárai: Dr. Alexander Bernát (dramaturgia, aesthetika és lélektan), Bercsenyi Béla (drámai gyakorlat), Császár Imre (drámai gyakorlat, színészet elmélete), Fodor Károly (vivás), Kobler Ferenc (tánc, testtartás- és mozgástan), gróf Festetich

Andor (szavalás), Isoz Sideon (francia nyelv), Ujházi Ede (drámai gyakorlat), Dr. Váradi Antal igazgató, (költészettan, művelődéstörténet.) Az orsz. m. kir. szinművészeti akadémiába való felvételhez megkivántatnak a) Szinpadias, csinos alak. b) Tiszta kiejtésű, csengő hang. c) Kifejlett testi alkotás (melyről az intézeti orvos ad véleményt), legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, mi hiteles okirattal bebizonyítandó. d) Annyi műveltség és iskolai képzettségről való bizonyítvány, a mennyit e korban minden művelt ifjútól megvárható, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. e) Szülői vagy gyámi megegyezés. Amely jelentkezővel ezek nem személyesen jelennek meg, megegyezésüket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f) A jelentkező növendék csupán a valóságos és törvényes családi nevén irhatja be magát. g) Jó magaviseletről szóló erkölcsi bizonyítvány, mely vagy iskolai bizonyítvánnyal vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláírásával mulhatlanul igazolandó. h) Minden ujonnan jelentkező az első osztályba csak próbaidőre vétetik föl, ennek leteltével újabb vizsgálatnak vettetik alá. A fölvetel tehát nem végleges, a letelt próbaidő után a tehetségtelen vagy hanyag növendék elbocsáttatik. Ha a fölvetett növendék tehetséget, szorgalmat, haladást nem tanusít, bármely évben időközben is elbocsátható. i) A belépő új növendék 1 frt beiratási díjat s 5 frt felvételi díjat, valamennyi növendék pedig 1 frt beiratási díjat, azonkívül 30 frt tandíjt tartozik 2 részletben, u. m. szeptember 15-én és február 1-én előre fizetni. j)

Minden fölvetett növendék tartozik szüleivel vagy gyámjával együtt az eléjük terjesztendő kötelezvényt aláírni. Szegénysorsu, kiváló tehetségű és szorgalmu másod- és harmadéves növendékek tandíjmentességet élvezhetnek és ösztöndíjban is részesülhetnek. Bővebb értesítést az intézet igazgatósága (Kerepesi-ut 1. szám III. emelet) készsággal ad.

○ **Uj zeneműjegyzék.** Rózsavölgyi és Társa cég legközelebb egy a legújabb zeneműveket tartalmazó tematikai zeneműjegyzéket fog közre bocsájtani, melyet az érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küld meg. Tessék tehát eziránt közvetlenül a céghez fordulni.

○ **A jó író.** »Mi kell ahhoz, hogy jó író legyen az ember?« Ezt a kérdést intézte nemrégiben Vergniol Kamill néhány francia íróhoz s a hozzá érkezett feleleteket mostanában tette közzé. A feleletek közül néhányat kiválasztottunk. Sully-Prudhomme azt mondja, hogy csak az lehet jó író, a ki nyelvét teljesen tudja, stilusa van és a maga hibájából sohasem válik unalmassá. Hervieu azt tartja legfontosabnak, hogy a helyes kifejezés kerüljön a maga helyére s ez mennél keresetlenebb legyen. Prévost azt kívánja a jó írótól, hogy az eszme és a forma egyenlő legyen, mint az egyenlet két része. Vagy, a kinek ez a matematikai hasonlat nem tetszik, fogadja el így: a forma legyen átlátszó ruha, a mely az eszmére van szabva. Barrés szerint az a jó író, akinek van mondanivalója.

Törvénykezés.

§ **Brutális apa.** Horváth Sándor, Tettye-utca 60. szám alatt lakó kőműves segéd folyó évi május tizenhatodikán részegen ment haza a kocsmából. Lakásán alig öt éves, Ferenc nevű fiacskája egypár társával játszadozott s mivel ő aludni akart, kiküldötte a gyermekeket a szobából, meghagyván nekik, hogy az utcára nem szabad menni, hanem csak az udvaron játszszanak.

Az ágyra lefeküdvén, gyermeklármát hallott az utcáról s azon hiszemben, hogy az ő fia is a lármázók között van, kiküldötte feleségét, hogy hívja be a gyereket.

Mikor az asszony bejött a kis fiúval, Horváth először arcul ütötte, majd a midőn az elfutott előle, utána rohant és föllökte, azután a szobába vitte és becsukván az ajtót, még ott is ütötte egy darabig.

Midőn felesége bejött a szobába, akkor ő már szinte öntudatlanul aludt az ágyon, míg a kis fiu a földön hevert össze-vissza verve s az egyik karja is el volt törve, úgy, hogy húsz napig tartott gyógyulása.

A felelősségre vont apa azt vallotta ma a törvényszék előtt, hogy fia elesett és ő rázuhanván, így tört el a karja s mivel a törésnek szerencsés gyógyulása következtében az a fiu jövőjére káros kihatással nem lesz, csupán tizennégy napi fogházbüntetésre és további 2 napi elzárásra átváltoztatandó pénzbüntetésre ítélte a bíróság, mely ítélet ellen a vádlott, valamint az ügyész is fölbezzett.

§. Hűtelen cseléd. Egy tizenöt éves cselédleány, *Mohari Anna*, Kiss Józsefnél szolgált néhány hónapig és midőn már a szolgálati helyét odahagyva, haza ment Pécsváradra, még onnan is bejárt néhányszor Pécsre és tudva azt, hogy volt gazdaasszonya jó viszonyban van Koharits N. Jánosnéval és Hoffmann Sándornéval, beállított azokhoz, és mintha most is még Kisséknél volna szolgálatban, kölcsönként szolgálatadója nevében az előbbtől egy mozsarat, az utóbbitól pedig egy mozsarat és egy vasalót.

A rögtön megindult rendőri eljárás alapján csakhamar fogságba került a leány, a ki ott azt is bevallotta, hogy még akkor, midőn Kiss Józsefné szolgálatában állott, egy alkalommal annak a szobában felakasztott ruhájának zsebéből ellopott öt forintot, a kölcsönként tárgyakat pedig elzalogosította és egy barátja társaságában, a kinek nevét nem tudja, elköltötte kocsmákban és elfiakkeresztte.

A mai törvényszéki tárgyaláson mindezeket újból bevalotta a tizenhatodik évét még el nem ért leány, kiről kiderült az is, hogy már ily fiatalon erkölcsstelen életmódot folytat és a bíróság egy évi javítóházban töltendő elzárásra ítélte, vizsgálati fogsága által ezen időből két hónapot kitöltöttnek vévén. Az ítélet jogerős.

§ A vándor köszörüs gyilkosa. Borzalmakban eléggé bővelkedő végtárgyalás folyt le mult kedden a szegzárdi törvényszék előtt. Pécssett is ismeretes alak volt egy szegény siketnéma vándor köszörüs, aki saját maga gyártott egy háromkerekes velocipédet s ezen dőcögött faluról-falura, hol a velocipédet egyuttal köszörülő gépnek is használta. Ezenkívül értett az órajavitáshoz s apróbb gépésmunkákat is végzett; volt neki egy látszóbe foglalt nagyító üvegje is, melyben képeket mutogatott a falu népének egy-egy tojásért. A sokféle mesterség révén évek hosszú során át szép kis összeg pénzt kuporgatott össze a szegény siketnéma. 1896. április havában már 3 hét óta tartózkodott a tolnamegyei Nagy-Szokoly községben, hol Kari János ottani felparaszt klarinétos mindig sarkában volt a köszörüsnek s jó barátságot mutatott iránta; a Szent-György napi bucsu előtti napon is magához hívta szállásra; másnap délelőtt újra meginvitálta vacsorára és hálásra hozzá. A köszörüs el is ment s vacsora után az istállóban lefeküdt. Midőn a szegény köszörüs mélyen elaludt, Kari János egy fejszével agyvágta s egy hosszú késsel sziven szurta, aztán lepedőbe kötve a hullát, levitte a pitvarból nyiló pincébe s ott elásta; a könnyen omló pincenyilást szintén leszaggatta s beföldelte. A köszörüs velocipédjét és egyéb ingóságait pedig elásta. A pincét aztán a falu végéről hozott földdel teljesen betemette s besározta. Kari János ezután az elrablott pénzen költenekni kezdett; elment a kiállításra is, hol sógorának volt vendége s a színházakat is végig látogatta; otthon pedig szőlőt vásárolt. Kari Jánossal a vele vadházasságban élő Fazekas Zsuzsanna is részt vett a köszörüs meggyilkolásában. A büntényt — mint annak idején lapunk megírta — egy leány feljelentésére derítették ki. A szegzárdi törvényszék tegnapelőtt délelőtt hirdette ki a gyilkosok előtt az ítéletet. E szerint a törvényszék Kari Jánost életfogytig tartó fegyházra, Fazekas

Zsuzsannát pedig, mint bűnsegédet két évi fegyházra ítélte. Az elítéltek enyhítésért, az ügyész pedig súlyosbításért felebbezett. Kari János az ítélet hallatára összerogyott és úgy kellett kivinni a teremből. A meggyilkolt köszörüs kilétét a vizsgálatnak nem sikerült kideríteni; születési és illetőségi helyét sem lehetett megállapítani, csak annyi derült ki róla, hogy valószínűleg Horváth volt a vezetékneve; a hulla-jegyzőkönyv szerint 180 centiméter nagyságu volt.

T a n ü g y.

(A rajziskola beszámolója. Az országos mintarajziskola és rajztanárképzőnek Budapesten a mult iskolaévben 165 növendéke volt, még pedig rajztanárjelölt 69, műkedvelő és művésznövendék 48, képesített rajztanár 2, nő 46. Állami ösztöndíjban részesült 28 rajztanárjelölt és 5 művésznövendék, a kiszolgáltatott ösztöndíjak összege 7120 forint; tandíj alól 56 növendék volt fölmentve. Képesítő vizsgálatot 45 jelölt tett, kik közül husz nyert képesítést, még pedig 6 középiskolai, 8 tanítóképző intézeti és polgáriiskolai, 1 iparos tanonciskolai, és 5 tanítóképzői rajztanári képesítőt. A beiratkozás a jövő évre szeptember 9—12. napjain lesz. Beiratási díj 2 forint, a rendes növendékek félévi tandíja 5 forint, a rendkívüli látogatóké 20 forint. Tandíjmentességért a beiratás alkalmával kell folyamodni. Ujjonnan belépő növendékeket és vendéglátogatókat az első félévi tandíj alól nem mentenek föl.

Közgazdaság.

A gyümölcsfák között.

Sokat emlégetnek mostanában bizonyos cigányasszonyt, ki három nappal előre megjövendelte volna saját természetes halálát s többek közt azt is mondta volna, hogy *nem szeretne 1898-ban gyümölcsfa, 1899-ben katona és 1900-ban ur lenni.*

Persze, hogy mosolyogva fogadja az ember az ilyféle jövendélést; azt azonban mégis meg kell engedni, hogy a gyümölcsfákra vonatkozólag némi igaza van; mert tény az, hogy ez évben sem gyümölcsfának, sem pedig gyümölcsfa-tulajdonosnak nem valami öröm lenni.

Részint az abnormis és szeszélyes időjárás, részint a rovarok és férgek sokasága magát a fa tenyésztését alapjában támadta meg, úgy hogy egészséges fejlődést csak nagy elvtve lehet találni. Az a kevés gyümölcs is, a mi itt-ott mutatkozott, nem képes becsületesen kifejlődni. Alakjában idomtalan s fejlődésében oly nyomorék, mintha csak valami bűverő nyomása alatt állna. De meg így is még a fán megférgesedik s mielőtt érettségét elérte volna, lehull a földre s értéktelenül elvész. Valóságos ritkaság számba megy az idén valami szép gyümölcsöt láthatni.

De nem kevésbé lehet kellemes a gazdára nézve sem; mert látva az üres fát vagy azt a néhány korcs gyümölcsöt rajta, bizony minden kedve elmegy a gyümölcsfa-tenyésztéssel foglalkozni. Hátha még hozzá vesszük azon gyakori esetet, hogy évek során át békés türelemmel, szívós kitartással ápolt várakozás után a helyett hogy a fa megmutatná gyümölcsét, egyik szép reggelen csak beadja a kulcsot s felveszi a néhai nevet. Ily körülmények között aztán vajmi bajos dolog a fatenyésztés mellett apostoloskodni s annak terjesztését előmozdítani.

Mindezek dacára a csüggedésnek nincs helye, kedvünknek nem szabad lelohadni mindaddig, míg a jövőben való reménység utolsó szikrácskaja is ki nem alszik. Igaz ugyan, hogy az említett helyzet nem valami kecsesítő, a festett kép eléggé elkedvetlenítő, — ámde mindezeket a megpróbáltatás nehéz napjainak kell tekintenünk, melyek után kell, hogy egy szebb és hálásabb idő következze, a midőn a fatenyésztő is megkapja fáradozásának jól kiérdemelt gyümölcsét s befektetett munkássága nem fog meddően és haszontalanul heverve maradni.

De nemcsak hogy reménységünket nem szabad feladni, hanem a józan észszerűség annál inkább parancsolja, hogy a minden oldalról megtámadott gyümölcsfáinkat annál melegebb pártfogásunkba és gondos oltalmunkba vegyük. Tekintsük őket a helyzet betegeinek, a melyeknek kétszeresen gondos ápolásra van szükségük. Nyujtsunk nekik segédkezet, hogy bajukból kiépülve, újabb erő és egészségben folytathassák gyümölcsöző áldásukat.

Legjobban elkinozza a szegény fákat a mindennemű élősdie férgek és egyéb apró állatok nagy serege, melyekkel szemben maga a fa védekezni határozottan képtelen. Itt tehát segítségükre kell jönnünk olynemű eljárással, mely ezek sokaságára pusztítólag hasson. Ily eljárások között nem tudom eléggé melegen ajánlani a fák permetezését. Már most legyen az anyag akár bordói oldat, akár dohánylúg vagy csak egész egyszerűen maró szappanos lé is; de rendkívüli hasznosságát kétségbe vonni nem lehet. Nem akarjuk ugyan senkivel sem elhíttetni azt, hogy az ilynemű permetezés mindennemű férget gyökeresen elpusztít; hanem annyit már egész bátran állithatunk, hogy azokat alaposan megrikkítja.

Minden alapot nélkülöz ama feltevés, mintha a permetezés által a növényi szervezetre károsan hatnánk, avagy annak szervi működését hátrányosan zavarnók. Manapság kipróbált dolog már az, hogy az erős 5 percentes rézgalic oldat sem árt a fának, sőt megszabadulva általa a számos nyüzsgő féreg egy tetemes részétől, maga a fa élénkebb és egészségesebb fejlődésnek indul.

Hogy azonban munkánk egyoldalú ne legyen, más tekintetben is segítségére kell jönnünk fáinknak. Így a többek között nem is mondok valami különöset azzal, midőn a fa táplálkozását hozom elő.

A legszerencsétlenebb felfogás az, hogy azért van a fának gyökere, hogy azzal magának táplálékot keressen. Az ugyan igaz, hogy a gyökér táplálkozási szerv, melylyel tápanyagait magához veszi: csak hogy olyformán van a fa vele, mint a sovány legelőn tengődő vézna jószág, a melynek bordáit már messziről meg lehet olvasni. Az a föld nem kiaknázhatlan táplálékbanya, hogy tápanyagai örökké tartssanak. Mivel pedig igaza van azon magyar közmondásnak, hogy: »A hol nincs, ott ne keress«, tehát az a szegény gyümölcsfa is többet koplal, mintsem jólakva van.

Segítsünk tehát azáltal rajtuk, hogy trágyázás által tápanyagokat nyujtsunk nekik. Különösen nagy hatással van ilyenkor, ha hig trágyát juttatunk a gyökerekhez; mert ezzel kettős célt érünk el, a menziben a fa növekedésének előmozdítása mellett elősegítjük egyuttal a termőrégyek képződését is, melyek rendszeren ezidőszert szoktak alakulni.

Csak hogy ismét ezen eljárásunkkal azon régi hibába ne essünk, a mely által munkánk hasznossága felényire degradálódik. Nem egyszer láttam már higtrágyával akként trágyázni, hogy a fa töve körül a földet egy kissé elvonják s ezen tányér alakba öntik a hig trágyalevet. Ezzel megtrágyázzuk ugyan a fa tövét, a mely azonban azt hasznosítani nem képes; mert a növény élettan szabályai szerint a gyökörön végein vannak az ugynevezett szivacsos gyökszálak, melyek rendeltetése az oldott tápanyagokat felvenni s a fejlődés javára hasznosítani. Mivel pedig a gyökörön a fa koronájával legtöbbször arányos viszony-

ban áll, a trágyázást úgy végezzük okszerűen, ha a fakorona terjedelmének csurgásában 5—8 lyukat ásunk (legcélszerűbb hengerfúróval) s ezeket higtrágyával megtöltjük. Így aztán a gyökerek szájacshoz visszük a tápanyagot s alkalmat nyújtunk, hogy nevezett szervével fejlődése javára érvényesíthesse.

(Nagy-Kozár.)

Liebbald Béni.

TÁVIRATOK.

— A sikkasztó postatiszt.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A napokban keringő híreknek legvilágosabb cáfolata az, hogy *Tóthot*, a sikkasztó postatisztet, ma feleségével együtt Budapestre kísérték.

— Ezer forint jutalo.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Budapestben Mayerberg István építőmesternek tegnap kiloptak zsebéből egy pénztárcát, mely tízezer forintot tartalmazott. A káros jelentést lévén az esetről, ezer forint jutalmat tűzött ki a tolvaj kézrekerítője számára.

— Spanyol-amerikai háboru.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A madridi tengerészeti miniszteriumhoz érkezett jelentés szerint a *Camara* tenger-nagy vezetése alatt álló hajóraj *Cadixban* horgonyt vetett. A lapokban hangoztatott esélyek szerint a *cortex* szeptemberben össze fog ülni.

— Ferdinánd hazautazása.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ferdinánd bolgár fejedelem kíséretével együtt Szent-Pétervárról Bulgáriába utazott vissza.

— Kállay Budapesten.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kállay Béni, közös pénzügyminiszter, ma Budapestre utazott.

— A Dreyfus—Zola ügy.

(A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi lapokban egy érdekes levél van közzétéve, a mely szerint *Barbier* Gyula hírneves író kijelenti, hogy a becsületrendből kilép. Kilépését azzal indokolja, hogy nem akar oly rend tagja lenni, a mely *Zolát* kebléből kizárta.

A „Journal“ szerint Picquardnak tegnapi kihallgatása több fontos tanu megidéztesét és kihallgatását teszi szükségessé.

Labori kijelentést közöl, mely szerint *Dreyfusné* kérvénye még eddig nem intézített el.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, július 28.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 8.14; későbbi szállítás: —.—.
Tengeri, júliusra: 4.25; őszre: 5.00. — *Rozs*, őszre: 6.50. — *Zab*, őszre: 5.39.

Az értéktőzsdén az árak a következők: Osztrák hitelrészvény: 360.—. — Magyar hitelrészvény: 393.75. — Államvasut: 359.25.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Plüss-Staufer-féle ragasz
henger- és üvegben,

arany és ezüst éremmel többszörösen kitüntetve, már 10 év óta mint leghatályosabb összekötő és ragasztó szer ismeretes, tehát a legkitűnőbb szer törött tárgyak összeragasztására. Kapható Pécsen, Alt és Böhm kereskedésében.

1328. sz.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárдай kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zlatarics Stipán hgmároki lakos végrehajtatónak, Zlatarics Márkó hgmároki lakos végrehajtást szenvedett ellen 60 frt tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárдай kir. jbiróság területén lévő, Hgmárok községben a 14. sz. tjkvben felvett A. I. 1—11. rdsz. ingatlanból álló $\frac{2}{8}$ telekből Zlatarics Márkót illető $\frac{1}{8}$ részére 285 frt, ugyanazon tjkvben felvett A. II. 1—10 rdsz. ingatlanból álló $\frac{1}{4}$ telekből Zlatarics Márkót illető $\frac{1}{8}$ részére 199 frt 37 kr. és ugyanazon tjkvben felvett 2905/4. hrsz. ingatlanból ugyanőt illető $\frac{1}{8}$ részére 32 frt 40 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi augusztus hó 18. napján d. e. 10 órakor Hgmárok községben megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának tíz százalékát, vagyis 28 forint 50 krajcárt, 19 forint 94 krajcárt és 3 forint 24 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. 60. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfo-lyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-venyt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tlkvi hatóság- nál, 1898. évi február hó 11. napján.

Maurer Frigyes

kir. aljárásbíró.

172 isk.

1898.

Pályázati hirdetmény.

Pécs szab. kir. város községi iskoláinál

két tanítónői állásra

pályázat hirdettetik. Az állásokkal 400—400 frt fizetés van egybekötve. A megválasztott köteles az általa vezetett osztályban a kézimunka tanítást külön díjazás nélkül teljesíteni. Pályázhat minden tanítónő, ki a tanképesítést valamely magyarországi nyilvános tanítóképző intézetben megszerezte és a magyar nyelvet teljesen bírja. A folyamodványhoz melléklendő: keresztlevél vagy születési bizonyítvány az előtanulmányokat igazoló utolsó bizonyítvány, tanítói oklevél, az eddigi működésről szóló bizonyítványok, az erkölcsi magaviseletet és egészségi állapotot igazoló bizonyítványok. A kérvények f. é. augusztus hó 20-ig bezárólag a községi iskolaszék elnökénél nyújtandók be.

Pécsen, 1898. évi július hó 28-án.

Majossy s. k.

polgármester
mint az iskolaszék elnöke.

A n. t. közönség figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a 8 év óta fönnálló

ablak- és szobapadló tisztító üzletemet

a kellő erővel elláttam, úgy, hogy e tekintetben bármily igényeknek teljesen megfelelhetek.

Mint hogy főtörekvésem tisztelt megbízóimat, úgy mint eddig is, pontosság és szolid kivitel által teljesen kielégíteni, kérem az eddig irántam tanúsított bizalmukkal ezentúl is szerencséseltetni.

Mély tisztelettel:

BIERMANN MIHÁLY,

ablak- és szobapadló tisztító.

Pécsen, Perczel-utca 38.

1874. óta fennálló

Zongora-, harmonium és pianino-raktár

Goldstein J.

Pécsen, országot 56, (haltérrel szemben)

Legnagyobb választék

Zongora vont hurokkal
Zongora kereszt hurokkal
Zongora öntött kerettel
Zongora vashangolókkal
Zongora kereszt hangfogókkal
Zongora viszhangszeleppel.

Elismerő oklevél Pécs 1888.